

PROJECTPLAN Kadeverbetering Zoute Poel Terherne

(besluit tot aanleg of wijziging van een waterstaatswerk; artikel 5.4 Waterwet)

Datum : 9 december 2015
Cluster : Projecten
OW nummer : OW.13307
Auteurs : F.J. Uijlenbroek / H.J. Hazelhorst / J. de Winter

[Klik hier voor helpfunctie](#)

Inhoud

1. Aanleiding en doel.....	3
2. Ligging en begrenzing plangebied	3
3. Beschrijving van de te wijzigen waterstaatswerken (regionale kering en hoofdwater)	4
4. Beschikbaarheid gronden.....	5
5. Effecten van het plan.....	6
6. Wijze waarop het werk wordt uitgevoerd.....	6
7. Te treffen voorzieningen	6
7.1 Beperken nadelige gevolgen van het plan	6
7.2 Beperken nadelige gevolgen van de uitvoering	7
7.3 Financieel nadeel	8
8. Legger ² , beheer en onderhoud.....	8
9. Samenwerking.....	8
10. Procedure.....	9
10.1 Voorbereiding.....	9
10.2 Rechtsbescherming.....	9
Bijlagen.....	9
Bijlage 1 Ontwerptekening	9
Bijlage 2 Bekendmakingsadvertentie.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

1. Aanleiding en doel

- De kade bij Sâltpoel, gelegen in Terherne, voldoet niet aan de veiligheidsnorm met betrekking tot afkeurhoogte en stabiliteit. Dit heeft in januari 2012 er toe geleid dat er zandzakken geplaatst moesten worden om wateroverlast te voorkomen
- De kade dient over een lengte van circa 270 meter opgehoogd en verplaatst te worden Dit in verband met de vereiste normhoogte en eisen ten aanzien van stabiliteit.
- Gezien het grote hoogte verschil tussen de boezem en de polder, het steile talud van de kade waar direct achter een sloot loopt, is de kade instabiel. Daarnaast ligt de kruin van de kade onder de afkeurhoogte. Daarom dient de kade te worden aangepast.
- Artikel 5.4 Waterwet schrijft voor dat de waterbeheerder bij aanleg of wijziging van een waterstaatswerk (waterkering) een besluit (projectplan) ⁽¹⁾ vaststelt.
- Realisatie van de kadewerkzaamheden dient zo spoedig mogelijk plaats te vinden ter voorkoming van wateroverlastsituaties.
- De te realiseren profielen van de te verplaatsen kaden zijn gebaseerd op de door de Provincie Fryslân vastgestelde veiligheidsnormen voor regionale keringen. Deze normen zijn vertaald naar het Waterbeheerplan Wetterskip Fryslân (WBP) en Waterhuishoudingsplan van de Provincie Fryslân. Voor kadewerken geldt als uitgangspunt voor de hoogten, de in de kaarten 16 t/m 18 behorende bij het WBP, genoemde veiligheidsniveau van 1:100 jaar (veiligheidsklasse 3).

2. Ligging en begrenzing plangebied

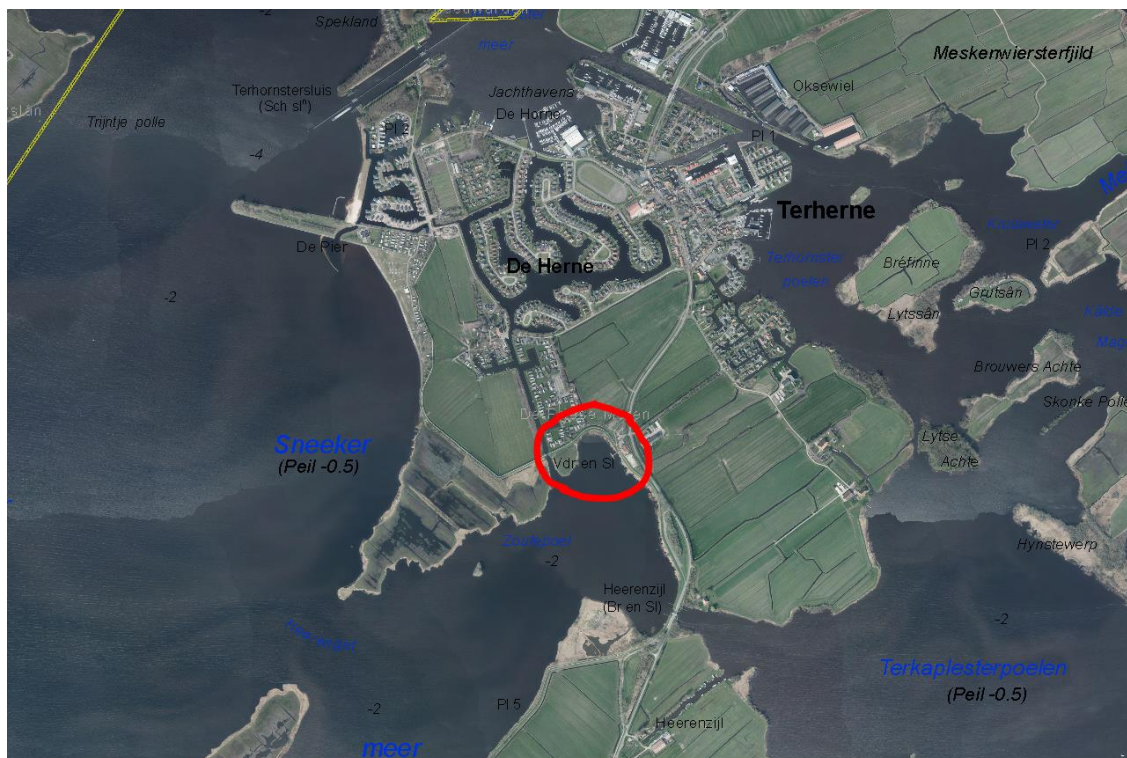
Het plangebied ligt voor een groot deel in het Sneekermeer en grenst in het noorden aan het Waterpark de Zoutpoel (figuur 2.2). Het plangebied bestaat uit het dijklichaam met daarop een half-verhard fietspad. Tussen het dijklichaam en het open water van het Sneekermeer bestaat het gebied uit een strook onbemalen boezemland bestaande uit grasland, enkele lage wilgen en verruigd rietland (zie foto figuur 2.1). Plaatselijk reikt het open water nagenoeg tot aan de kade en is nauwelijks voorland aanwezig. De oevers zijn beschoeid met steenstort en houten palen.

Figuur 2.1 Impressie van het plangebied

¹ Artikel 5.4 Waterwet:

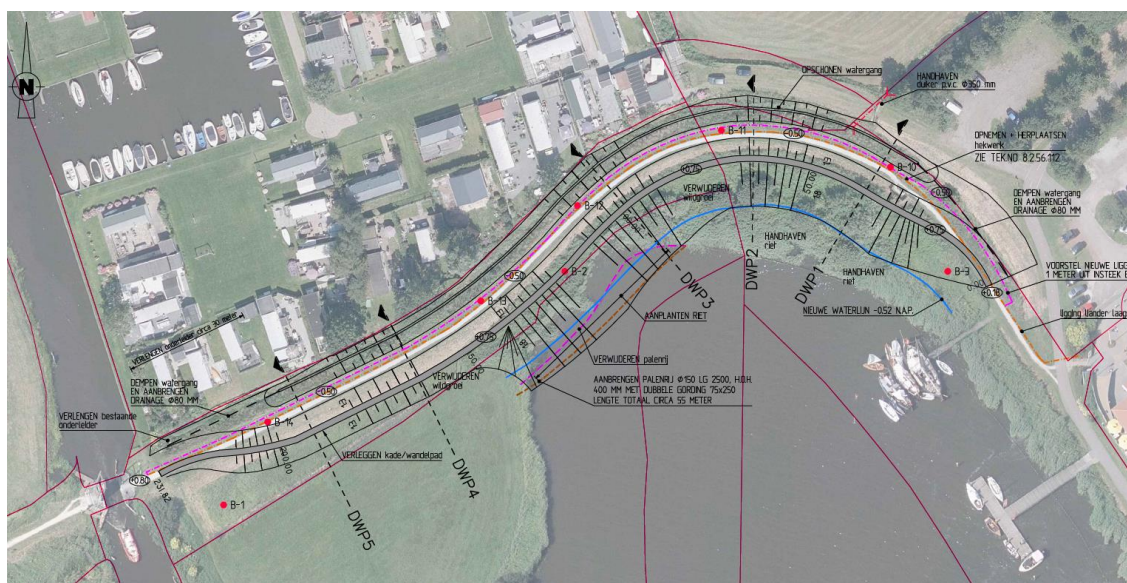
1. De aanleg of wijziging van een waterstaatswerk door of vanwege de beheerder geschiedt overeenkomstig een daartoe door hem vast te stellen projectplan. Met de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk wordt gelijkgesteld de uitvoering van een werk tot beïnvloeding van een grondwaterlichaam.
2. Het plan bevat tenminste een beschrijving van het betrokken werk en de wijze waarop dat zal worden uitgevoerd, alsmede een beschrijving van de te treffen voorzieningen, gericht op het ongedaan maken of beperken van de nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk.

Figuur 2.2 Locatie kering Zoute Poel Terherne

3. Beschrijving van de te wijzigen waterstaatswerken (regionale kering en hoofdwater)

De plannen bestaan uit het ophogen en stabiliseren van de waterkering. De kering zal als gevolg daarvan enkele meters opschuiven in de richting van het open water. De bestaande dijk met daarop het fietspad wordt grotendeels ontgraven. Op de nieuwe dijk zal opnieuw een fietspad worden aangelegd. Een overzicht van de bestaande en nieuwe waterkering in bovenaanzicht, is weergegeven in figuur 3.1. Ook wordt de hoofdwatergang aan de landzijde van de kade verbreed omdat deze in de huidige situatie een te krappe afvoercapaciteit heeft. Voor een gedetailleerdere tekening (inclusief dwarsprofielen) wordt verwezen naar bijlage 1.

Figuur 3.1 Overzicht bestaande en nieuwe kering.

De volgende waterstaatwerken worden gewijzigd:

1. Aanleg regionale waterkering circa 5 meter ten zuiden van de huidige kering over een lengte van 250 meter. Het profiel van de kering heeft een binnentalud van 1:3, een kruinbreedte van 2 meter en
 - a. een buitentalud van 1:8 ter plaatse van open water;
 - b. een buitentalud van 1:3 in het traject waar een duidelijk onbemalen boezemland voor de kade ligt.
2. De afkeurhoogte van de kade is 0,45 m. +NAP. De aanleghoogte bedraagt 0,75 mNAP, Dit in verband met te verwachten zettingen in de ondergrond als gevolg van de ophoging.
(De huidige kade varieert in hoogte van ca. 0,10 m. -NAP (oost) tot ca. 0,50 m +NAP(west)).
3. Aanleg van een onderhoudspad (gras) achter de nieuwe kering van 4 meter breed.
4. Gedeeltelijk afgraven van de bestaande regionale kering over een lengte van 250 meter
5. Herprofilen van bestaande hoofdwatgang ten behoeve van een betere afstroming (bodemhoogte -2.45m NAP; minimale slootbodembreedte 0,50 meter; talud van 1:1,5).

Zie bijlage 1 voor de ontwerptekening met dwarsprofielen van het werk.

Motivatie

Deze aanpak is gekozen na afweging van verschillende mogelijkheden. In verband met de stabiliteit van de kade, is het noodzakelijk deze breder te maken. Verbreding landinwaarts kan alleen als de hoofdwatgang gedempt zou worden. Aangezien deze een waterafvoerende functie voor het gebied ten westen heeft (het water wordt via een onderleider onder de sluis geleid), is demping in zijn geheel niet mogelijk. De noodzakelijke verbreding van de kade is dus richting het water gezocht.

Hiervoor zijn alternatieven overwogen met een regulier talud (1:3). Daarbij wordt de kruin echter op plaatsen zonder boezemland voor de kade, te hoog (afkeurhoogte > 1,00 m +NAP). Een variant met een golfbreker in het water reduceert de afkeurhoogte tot circa 0,40. Een golfbreker bestaande uit stortsteen is echter om ecologische, financiële en beheerstechnische redenen ongewenst. Een golfbreker bestaande uit een damwand of palenrij wordt landschappelijk ongewenst gevonden, in verband met de 50 cm hoge 'muur' die uit het water oprijst. Omdat met een 1:8 buitentalud dezelfde reductie van de afkeurhoogte kan worden bereikt is gekozen voor een oplossing zonder golfbreker.

4. Beschikbaarheid gronden

- De ondergrond van de huidige kade en van de hoofdwatgang is in eigendom van de Provincie Fryslân.
- Het (fiets-)pad op de kering is in onderhoud bij de gemeente De Friese Meren. Ook het nieuwe fietspad zal in onderhoud bij de gemeente zijn.
- Het onbemalen boezemland is eigendom van Staatsbosbeheer

5. Effecten van het plan

Positief;

- Wanneer de kade verbreed en opgehoogd is, zal dit leiden tot een stabiele en veilige kering die de polder beschermt tegen overstroming vanuit de boezem.
- Het fietspad op de kade blijft behouden, waardoor recreatief verkeer van de kade gebruik kan blijven maken.
- Het nat profiel van de hoofdwatgang is na herprofilering voldoende om afvoer te waarborgen.
- Thans is in de kade over de gehele lengte een laagspanningskabel aanwezig. Deze zal verlegd worden en onder het onderhoudspad op circa 1 m uit de insteek van de sloot komen te liggen. Het bleek niet mogelijk een nog gunstiger tracé buiten de beschermingszone van de kade te vinden. Hoewel dus in de toekomst een kabel in de beschermingszone aanwezig is, verbetert de situatie substantieel.

Negatief;

De negatieve effecten van het plan op de omgeving zijn;

- Mogelijke beperking vrij zicht over open water vanaf waterpark Zoute Poel. Dit als gevolg van het ophogen van de waterkering.
- Mogelijk negatief effect op de vegetatie in het onbemalen boezemland.
- Tijdelijke overlast tijdens de uitvoeringsperiode. Overlast voor onder andere recreatief verkeer en recreanten waterpark de Zoute Poel. Tijdelijke rustverstoring water- en broedvogels.
- De Friese Boezem wordt met circa 300 m² verkleind.

6. Wijze waarop het werk wordt uitgevoerd

- Tijdens de werkzaamheden aan de kade, zal de kade afgesloten zijn voor recreatief verkeer. Er wordt een omleidingsroute ingesteld.
- De werkzaamheden aan de kade zullen enkele maanden tot een half jaar duren.
- Naar verwachting starten de werkzaamheden in de periode februari – mei 2017.
- De werkzaamheden vinden plaats tussen 7.00 uur en 18.00 uur op werkdagen
- Als van bovengenoemde periode en werktijden wordt afgeweken, zullen belanghebbenden hierover worden geïnformeerd.
- De werkzaamheden worden zoveel mogelijk uitgevoerd buiten het recreatieseizoen en buiten, voor aanwezige Fauna, kwetsbare periodes.

7. Te treffen voorzieningen

(gericht op het ongedaan maken of beperken van nadelige gevolgen)

7.1 Beperken nadelige gevolgen van het plan

- Door het aanbrengen van flauw buitentalud (1:8), kan de afkeurhoogte van de kering worden gereduceerd, verminderd vrij zicht vanaf waterpark de Zoutpoel wordt daarmee beperkt. Het uiteindelijke ontwerp is tot stand gekomen na afweging van 2 alternatieven. De afgevallen alternatieven werden gevormd door een smallere kade, met een steiler talud en

een golfbrekende constructie in het water voor de kade. Deze zou kunnen bestaan uit een stenen golfbreker of een palenrij. De eerste optie is vanuit ecologisch, financieel en beheerstechnisch oogpunt ongewenst. Dit in verband met het ruimtebeslag in zowel de EHS als het Natura 2000 gebied Sneekermeer, substantiële meerkosten en een verhoogde inspanning in het dagelijks beheer. Daarnaast is het beleid van het waterschap er steeds meer op gericht toepassing van stortsteen te beperken.. In beide opties ontstaat een 'muur' die circa 1,0 tot 1,10 meter boven het water uitrijst. Vanuit esthetisch/landschappelijk oogpunt is dit ongewenst. De golfbreker en palenrij tenslotte vergen meer tussentijds onderhoud. Op grond van genoemde overwegingen is gekozen voor het voorgestelde ontwerp. De kruinhoogte in de voorgestelde variant is slechts 5 cm hoger is dan bij de beide varianten met een golfbrekende constructie.

- Mogelijk is de aanleghoogte op basis van de zettingsberekeningen te pessimistisch ingeschat. Dit zou het vrije zicht vanaf waterpark de Zoutpoel onnodig verminderen. Daarom zal de zetting ten minste gedurende het eerste jaar na aanleg door middel van zakbaken gemonitord worden. Als blijkt dat de zettingen minder zijn dan voorspeld, zal de kruin van de kade alsnog verlaagd worden (tot een niveau van 0,45 mNAP vermeerderd met de op basis van de zakbaken herberekende zettingsprognose).
- De kade wordt momenteel twee keer per jaar in het groeiseizoen door de eigenaar (provincie) gemaaid. Dit is vaker dan het voorgeschreven 1 keer per jaar. De provincie is bereid vanaf 2017 de kruin van de kade en een strook van 1 m in beide taluds vier keer per jaar te maaien en het maaibeeld voor het overige deel van de kade te continueren. Dit voor onbepaalde tijd. Daardoor wordt voorkomen dat extra lang gras op de kruin van de kade groeit, wat het vrij zicht over open water vanaf waterpark de Zoutpoel nog verder nadelig zou belemmeren. Daarmee kan het risico op beperking van vrij uitzicht verder worden geminimaliseerd. Het waterschap zal de afspraken met betrekking tot het toekomstig maaibeeld met Provincie schriftelijk vastleggen.
- In deze afspraken wordt tevens vastgelegd dat de provincie de maaiverplichting van Staatsbosbeheer over een zeer smalle strook van 80 m² op zich neemt. Deze maaiverplichting voor Staatsbosbeheer is ontstaan door het gewijzigde kadeprofiel. Het is niet kosten-efficiënt dat Staatsbosbeheer deze maaiwerkzaamheden afzonderlijk uitvoert.
- Om het ruimtebeslag van de (teen van de) kade op het onbemalen boezemland dat eigendom is van Staatsbosbeheer te beperken, is voor dit traject gekozen voor een steiler 1:3 talud. Daarmee kan het 'droge' ruimtebeslag op Staatsbosbeheer-eigendom beperkt worden tot circa 100 m². Hoewel de plotselinge overgang in buitentalud van 1:8 naar 1:3 landschappelijk minder gewenst is, is hiervoor om ecologische redenen toch gekozen.
- De verkleining van de Friese Boezem met circa 300 m² zal in een nog nader aan te wijzen waterschapsproject worden gecompenseerd.

7.2 Beperken nadelige gevolgen van de uitvoering

- De werkzaamheden zullen in principe worden uitgevoerd tussen 7.00 – 18.00 uur op werkdagen.
- Voor de aanvoerroute naar het kadetraject zal gebruik gemaakt worden van de aanwezige openbare wegen.
- De werkzaamheden zullen op het kadetrace worden uitgevoerd, er wordt geen extra werkstrook ten zuiden van de kade op eigendom van Staatsbosbeheer aan de aannemer ter beschikking gesteld.
- Indien nodig zullen tijdens de uitvoering rijplaten worden gebruikt, ter beoordeling van het waterschap. De aanvoerroutes zullen zo kort als mogelijk worden aangelegd.
- De directie onderhoudt de communicatie met de omgeving tijdens de uitvoering.
- De werkzaamheden worden zoveel mogelijk uitgevoerd buiten het recreatie seizoen (naar verwachting februari tot en met mei 2016 en afronding in het najaar).

- Trillingen. Er zal in overleg met Waterpark Zoutepoel een trillingsmeter geplaatst worden door een terzake deskundig bureau om de door de werkzaamheden ontstane trillingen te monitoren. Zodra de grenswaarde wordt overschreden, zullen passende maatregelen getroffen worden om alsnog aan de grenswaarde te voldoen (rijplaten, inzet ander materieel e.d.).
- Ter dekking van eventuele schade aan derden wordt voor het werk een CAR(Construction-All-Risk)-verzekering afgesloten.

7.3 Financiële nadeel

- Het waterschap zal tijdens de werkzaamheden gronden tijdelijk moeten gebruiken. Ook worden in het kader van de project gronden blijvend in gebruik genomen (vergraven land voor water (verbreding hoofdwater - zie hoofdstuk 3). Het tijdelijk en blijvend (beperkt) gebruik van de gronden zal het waterschap met de gebruikers regelen door middel van een gebruiksovereenkomst. In de af te sluiten gebruiksovereenkomst zal ook de vergoeding van schade worden geregeld.
- Het waterschap baseert zich hierbij op haar "Schadevergoedingsregeling waterstaatswerken". Indien minnelijk overleg hier niet tot overeenstemming leidt, kan het waterschap besluiten om de gedoogplicht op te leggen. De schadevergoeding zal dan bij besluit worden toegekend.
- Voor het overige geldt dat in de voorbereiding bij het opstellen van dit projectplan er op basis van artikel 3:4 Awb een belangenafweging heeft plaatsgevonden. De nadelige gevolgen van het besluit en de wijze waarop deze ongedaan of beperkt worden staan beschreven in dit besluit (projectplan). Bij de besluitvorming is geconstateerd dat de nog aanwezige nadelige gevolgen niet onevenredig zijn in verhouding met de met het besluit te dienen doelen (realisering van een robuuster watersysteem en regionale keringen die voldoen aan de gestelde veiligheidsnormen).
- Mocht echter een belanghebbende menen dat hij, ondanks deze belangenafweging, onevenredige schade heeft geleden ten gevolge van dit besluit (projectplan) dan kan hij op basis van artikel 7.14 Waterwet een verzoek tot schadevergoeding indienen bij het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân. In een voor bezwaar en beroep vatbaar besluit wordt vervolgens een beslissing genomen op het ingediende verzoek.

8. Legger², beheer en onderhoud

- De legger regionale keringen wordt conform de leggerwaarden vermeld onder 3 'Beschrijving van de waterstaatswerken' gewijzigd en conform deze waarden vastgesteld.
- De legger wateren wordt idem conform de leggerwaarden vermeld onder 3 gewijzigd conform deze waarden.
- De toewijzing van de onderhoudsplicht voor de regionale kering en het hoofdwater blijft het zelfde. Het waterschap is voor de regionale kering onderhoudsplichtige voor het buitengewoon onderhoud (in stand houden van de ligging, afmeting, vorm en constructie) en de eigenaar van de ondergrond voor het gewone onderhoud. Voor het hoofdwater is het waterschap onderhoudsplichtige voor zowel buitengewoon- als gewoon onderhoud.

9. Samenwerking

- Waterpark de Zoutpoel en Restaurant Meer van Lenten zijn als belanghebbenden betrokken. Zij zijn betrokken in het ontwerpproces van de waterkering

- Provincie Fryslân en Staatsbosbeheer zijn als eigenaar van de kade betrokken bij het kadeproject, de gemeente is betrokken als beheerder van het fietspad. In overleg met hen is de inrichting van de kade bepaald met betrekking tot de nieuwe locatie van de kering.

MER-beoordeling

In dit besluit is afgewogen of de voorgenomen aanleg van kaden of kadeverbetering MER-beoordeling plichtig is. Op basis van artikel 7.19 Wet Milieubeheer en Besluit MER, dient het bevoegd gezag voor dergelijke activiteiten een besluit te nemen of er een milieueffectrapportage (MER-rapportage) moet worden opgesteld. Het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân heeft besloten geen MER-rapportage voor dit project op te stellen, omdat de kadewerkzaamheden geen belangrijke nadelige gevolgen hebben voor het milieu.

10. Procedure

10.1 Voorbereiding

In de voorbereidingsfase heeft er intensief overleg plaats gevonden met de direct betrokkenen (provincie Fryslân, Gemeente de Friese Meren, Staatsbosbeheer, Vereniging van eigenaars Waterpark de Zoutpoel, Restaurant meer van Lenten) over het ontwerp van de waterstaatswerken. Met de gemeente De Friese Meren heeft overleg plaats gevonden over in- en toepassing van de waterstaatswerken. De noodzakelijke vergunningen en/of ontheffingen worden tegelijkertijd met dit plan aangevraagd. Via nieuwsbrieven en/of persberichten wordt de streek geïnformeerd over de werkzaamheden.

De legger is een besluit vanwege een waterschap waarin voor waterstaatswerken aangegeven wordt wie onderhoudsplichtig is en wat de onderhoudsplicht omvat. Verder wordt in de legger vastgelegd, de ligging, vorm, constructie en afmeting van het waterstaatswerk.

Tevens zal er op de website van Wetterskip Fryslân actuele informatie worden geplaatst over het project.

10.2 Rechtsbescherming

U als eigenaar (rechthebbenden) en overige belanghebbenden kunnen een bezwaarschrift indienen tegen dit projectplan, volgens de procedure vermeld in de bekendmakingsadvertentie (bijlage 2). Een eventueel ingediend bezwaar schort de uitvoering van het werk niet op. Wil men voorkomen dat onomkeerbare handelingen worden verricht dan dient een voorlopige voorziening te worden aangevraagd bij de rechtbank (voorzieningenrechter) of de Raad van State (al naar gelang de procedure is gevorderd).

Op de vaststelling van dit projectplan is afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet van toepassing. Dit betekent dat u (en overige belanghebbenden) in een (eventueel) bezwaar- of beroepsschrift moeten aangeven welke gronden u aanvoert tegen het besluit. Na afloop van de termijn van 6 weken kunnen geen nieuwe gronden meer worden aangevoerd.

Eigenaren van percelen waarop de waterstaatswerken worden aangelegd of gewijzigd, de gemeente De Friese Meren en de provincie Fryslân ontvangen persoonlijk het vastgestelde projectplan.

Bijlagen

Bijlage 1 Ontwerptekening